

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve
 Egy évre . . . . . 10 frt — kr.
 Fél évre . . . . . 5 „ — „
 Negyed évre . . . . . 3 „ — „
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi irányítását miniszter-kormányfőnök, Vasváry-vezetők, a szerkesztőségnek bízta meg a kiadó.

Előfizetési helyben
 R. B. G. D. I. LAJOS és I. O. S. Á. T. H. F. K. Á. R. O. L. Y. könyv-kereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivataloknál.

Hirdetési díj:
 Négy soros hirdetés 5 kr.
 Hosszabb hirdetés a fentebbi díjban a sorok számától függően, a hirdetés első napjának díjában a sorok számától függően, a hirdetés első napjának díjában a sorok számától függően.

„Nyitászó“-ban megjelenő közlemény minden sorára 20 kr.

Hirdetéseket felvevőnek a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZÖRNER-MAN H. könyv. iródjában is.

Név nélkül vagy névtelenül beküldött közlések nem vesztnek figyelmet.

Kéziratok vissza nem adandók.

Heten voltak.

(K.) A jelenleg oly hatalmas függetlenségi párt megalkotói heten voltak; heten, mint egykoron hét vezértük volt a bevándorolt és hazát alapított őseinknek. Illő tehát, hogy ezek felől őket a jelenkor fiait előtt névszerint felemlítve, — emlékezzünk meg, nehogy feledésbe menjenek — és azért is, miszerint belássa a nemzet, hogy mily lassan, de erősen tömörülnek az ország valódi jobbjai, annyi sokféle csábító és kábító delejek dacára is e haza állami létjogának védelmére!

Azon hét név a következők:
 Bős z ö r m é n y i László,
 Csanády Sándor,
 Csernovits Péter,
 Csiky Sándor,
 Madarász József,
 Patay István,
 Vályi János.

E heten nem voltak megnyerhetőek az 1867-iki kiegyezésnek, ezek nem is vettek részt a koronázásban, sem annak hivatalos ünnepélyességeiben, sem az ide tartozó semmiféle szertartásokban, sőt azon napra a fővárosból Újpestre tettek kirándulást, hogy magától az ünnepélyes aktustól is távol legyenek.

Az ünnepélyességek befejezése után, midőn az országgyűlés ismét összejött, ezek heten, köztük Bős z ö r m é n y i László, mint vezérnök, állottak Magyarország történelmileg is elsőmest ezredéses közjogi alapjára, mert most már azt követelték és hozták indítványba az országgyűlésen, hogy: a most már Szent István koronájával felkent, apostoli magyar király folytassa az 1848-ki országgyűlés megszakadt ügyrendjét s így oszlaasa fel ezen a császár által összehívott parlamentet és mint az ország törvényesen megkoronázott királya, hívja össze azon törvény alapján az új országgyűlést, mivel ez lenne most már a király első és legszentebb kötelessége, a koronázási hitelvekre letett fejedelmi eskü szerint. A hetek ez indítványára nagy zavarba ejtő az új felelős, de nem független kormányt.

Tehát az akkori kormány-elnök, gróf Andrássy Gyula érvényesíté ama modern példabeszédet, hogy többet és szszel, mint erővel; azonnal erős párt-konferenciák váltották fel egymást, nehogy a hét magyarok valamely módon az országban párta alakulhasson. Először is sajtóperbe fogták Bős z ö r m é n y i Lászlót (mint az akkori „Magyar Újság“ szerkesztőjét) a Kossuth által Deák Ferenczhez írt levelek sajtó utján való sokszorosításáért és ennek elárúsítása miatt; a mely levél ma már a nagy író több más levelével együtt, Szodoray Sándor 48—49. hónap vé százados által füzetbe szedve, minden más következmények nélkül láthatott napvilágot.

Itt veszi kezdetét a Bach-korszak tartama alatt született sarjadéknak, kormányunk által való erkölcsi megmetyezése, mert már az Andrássy kormány is tiszrel-vassal irtani sietett mind azt a mi ellenzékinek látszott előtte, még a fiatal, serdülő sarjadék keblét sem kímélik meg kinyújtott karkjai. Ekkor kezdődött meg, a most már határt nem ösmerő korrupció, a görbe és családi vasutaknak címzett concessziók záporoként hulló adományozásai, a melytől akknr még az akkori balközép hírhedt emberei sem maradtak menten, itt és ezzel lett Magyarország századokon át érintetlenül fennállott gyü-

lésének jó hírve, önálló független jelleme a korrupciónak menthetlenül annyira áldozatul dova, hogy ma már a régiebb emberek szemei előtt a jelenkori magyar parlament nem tekinthető egyébnek, mint egy országos tápintézetnek, hasonlítván — más hasonlattal élve — azon vásárhoz, melyen a modern Tettelek rendjel és kinevezés alakjában árulják a bünbocsánati czédulákat. Innen ered sokak keblében az az eltásulás, hogy nem is óhajtnak közelni sem oda, nehogy közvetlenül is elősegítőjévé váljanak a magyar önálló függetlenség behatolásának.

Most a választások előtt állván, szükségesnek láttuk felemlíteni ezen ujkori hét vezér nevét, mint kik egyedül ugyan, de megteremtői voltak a jelenlegi függetlenségi pártnak, a mely oly lassan, de annál szilárdabban fog fölemelkedni, a most megnevezetteknek neveit tettekben megörökítve.

Majd 18 év kellett tehát ahhoz, hogy ama hét hazafi szelleme nyolcvan hazafi keblét töltse be a parlamentben, sőt elhasson lelkesítő erejével a főrendek házába is, a hol hetvennél is több független főúrral találkoznak. De e hazafiai szellem még ma sem elég erős arra, hogy hatalmas veto-szavával megállíthassa a rohamléptekben iramodó kormányzati romlást, mely kör-állapot előidézőit és öntudatos tényezőit ha a jelen választások is többségre jutni engedik, akkor hazánk alig egy hamar ha fog örvendhetni önálló függetlenségének! Azért tehát legyen részen a nemzet, ha még mint olyan akarja megérni ezredéses fennállásának közel ünnepét s kövesse azon hét hazafi példáját, kiknek elveit és magatartását a jelen aanyira megerősítette és beigazolta!

Választási mozgalmak.

Eötvös Károly nagyváradi jelöltsége kétségkívül nagyérdők mozzanat most, a midőn a választókerületekben javában folyik a munka s a költővel szólva:

Száll a szikra, fojt a füst,
 Föl a furdó, forr az üst!

Soha sem kapott a kormánypárt ügyesebb vádát, a mi taktikai téren nem örömet mozgolódó pártunk részéről, mint épen Eötvös Károly fölépítése által Tisza Kálmán ellen. Nagyváradon a zsidóság száma és sulya oly erős, hogy ugy a malcoments és átcsapni kész kormánypárti elemekkel, mint a tiszta függetlenségi elvű választópolgársággal egyesülve, könnyen kétségessé tehetné az ott biztos győzelme számító nagy ur helyzetét. Hogyne, mikor még a függetlenségi párt organuma is azt hirdette, hogy Tisza Kálmán ellen Nagyváradon a függetlenségi párt sikert nem arathat! És Eötvös Károlyhoz nem hibába vezette Csanádi Sándor a nagyváradi küldöttséget. Eötvös elfogadta a jelöltséget s ezáltal általában megdöbbenést idézett elő a kormánypártban, mert az, hogy többségre tehet szert, épen nem lehetetlen dolog. És ha Eötvös Károly győz, az kivált két szempontnál fogva lenne névezetes győzelem. Először azért, mert a kormány mintegy maga verné meg magát, másrészt azért, hogy egy Eötvös Károly, a ki Tisza Kálmánt megbuktatja, megszüntetne sok jelenleg személye ellen irányuló ellenszenvet s az pártunkra nézve határozottan örömdetes eredmény volna. Épen azért gratulálunk a nagyváradi függetlenségi pártnak! Nem kis érdeklődéssel fog birni épen Eötvös Károlyra nézve, hogy a nagyváradi izraelita választók mely oldalra lépnek; oda, a hová bizonyos hálá utalja, oda, a hová az érdekek köti, vagy maradnak . . . semlegesek?

Pécsett már megtartotta beszámolóját dr. Czirer Ákos, pártunk buzgó fiatal tagja, a város volt országgyűlési képviselője. A választók élénk tetszettel fogadták beszédét s újra kikiáltották képviselőjelöltnek. Czirer elfogadta a jelöltséget.

A jászberényi sajnós botrányban — a mint értesülünk — nem volt része a függetlenségi pártnak, ezzel csupán a kormánypárt vádolja Csupa szavazat joggal nem bíró egyén zavargott.

A három regula. A honti alispán képviselőválasztási ügyben, egy hontmegyei szolgabíróhoz a következő, a „P. N.“-nál közgyűzőiileg hírelesített másolatban meglevő levelet írta:

„Kedves barátom! A kívánt 400 frtot küldöm, tudom, hogy van szükség reá; de hogy a számadásokat pontosan összeállíthassam, arra kérélek, minden kiadásról vezess te is pontosan a számadást, és a számlákat irasd alá — ezt nem bizalmatlanság, hanem a rend követeli, és tölem is fogják kivánni — főképp oly dologban szeretem a rendet, láttam és látom, hogy az ellenkező mily sok bajt okozott a multkor, mert van nekem bajom vele. Ipolyság (dátum, aláírás.) N. B. Csak az ellenzék kéréseit írjátok szisztematizálva össze, s 100-ból csak 10-nek adjatok voksot, ez a fő dolog. Akinek nem tetszik, reklamáljon, — csak ne kimélgéjétek, — el ne bízd magad; ez a második regula. Az ellenzék községekben a dubius voksokat, ha jobbpártiak, most még ne fogadj el; így akarunk voksot jutni, aztán majd odébb állnak, és ellenünk szavaznak. Azért eszed en légy! ez a harmadik regula.“ A hontmegyei ellenzék — a mint a „P. N.“ írja — a trónhoz terjeszti fel szelvéit.

Jókai Mór f. hó 24. mint a város egyik képviselőjelöltje Kassára érkezett.

Beszámoló.

Debreczen, máj. hó 25-én.

(r. e.) Ma d. e. egy magát teljes csődességgel viselő s egy biggadt szemelő számitása szerint — összesen 218 főből álló társaság gyűlt össze a város háza tanácsstermében. Ezen kétszázötvenöt fős 50—60 lehetett függetlenségi, mintegy 80 szabadelvű párti választópolgár, a többi pedig . . . mukedvelőkből telt ki. Kiss Lajos ur, városunk II. kerületének érdemes képviselője tartá beszámolóját, de mi nem tudjuk, milyen czimvel lássuk el hamarjában ezt az érdekes társas-összejövetelt: „Képviselő magyar-solo.“ „Magyarország mint Eldorádó“ vagy pedig nevezük — egy híres regény után — „Tamás bátya kunyhójának“, amely czimzet igen alkalmas tennék a beszámoló-értekezleten szép szeliden elmondott Istennek tetsző erkölcsös beszédek és e nevezetes alkalommal összesereglett öreg urak tul nyomó száma. Ők — velünk együtt — különben is aligha nem Tamások voltak, mikor azt a mi nagy boldogságunkat hallották elősorolni! Csöndes kis gyűlés volt, melyen akadozva olvasták a beszámolót, az elnöki megnyitót sőt talán az a néhány eljencskét is papirosból, szemüveggel olvasták le.

A beszámólóról szóló részletes tudósítást különben lent közöljük és miután ennek írójá igen komoly és szintén meg lett kora férfiú, reméljük, hogy megóvta biggadt tárgyilagosságát az általános lelkesülés azon látától, melynek benyomása alatt oszlott szét a beszámolon jelen volt közönség. (Talan épen az iparosok a kivétel, a kiknek van egy kis nehezteini valójuk épen azon szabadelvű képviselő urakra, a kik — egyik szónok szerint — „oly híven teljesítették kötelességeiket!“) Más mindenki, aki ott volt, csaknem elhitte, hogy Magyarország a Tisza Kálmán kilenc éves uralma alatt érte el idebenn a jólét és megelégedés, kivül az állami tekintély netovábbját. A mai beszámoló különben ezt a hitet kötelességünk is tette, mert ha egykor a Kiss Lajos ur összes szónokaitat lesz szerencsénk birni a Ráth Mór kiadásában, ott a képviselőházi lég-huzamról szóló felszólalás mellé kell elhelyeznünk a mait, melyben egyszer sem mondatik az, hogy az elmondottak, egy ember, egy párt nézetei, de a „mindenki azt hiszi“, „minden jó hazafi tudja“, sat. csakugy hemzsegett a nagy állítások között. És így, aki sulyt fektet arra, hogy a helybeli m. t. szabadelvű párt által „embernek“ és „hazafinak“ tartassék, kénytelen elhinni a beszámolóból, miszerint: Tisza Kálmán hozta létre az európai bé-

keszövetséget, holott eddigi működésében nagyítottával sem tudunk felfedezni a kulgyekre való legkisebb befolyást sem;

a bécsi marhavásári rendszabályok ellen ő harczolt sikeresen, bár mi elég rövidlátók valánk azt hinni, hogy az egész conflictus komédia volt s ha komoly, akkor a helyes kifejtés érdeme kissé a fejedelmet, a bécsi meszarosokat, a hazai hizlalókat és Pozsonyt illeti meg;

el kellene hinnünk, hogy a rente-conversio valami genialis művelet s el hinnők, csak ne beszéljék az a fránya ellenzék, hogy épen a conversiot eszközöl consortium nem lenne az, a ki az államtónk damoklesi kardját tartja fejünk felett;

el kellene hinnünk, hogy Tisza csakugyan helyreállította a pénzügyi egyensúlyt, pedig az adók elől menekül egész faluk, egész elkötyvetélt vidékek és állami birtokok s az adók minden neme mást beszélnek; szerencse, hogy ezek nem tartanak beszámolókat!

El kellene hinnünk még azt is, hogy Tisza a magyar államiság belső tekintélyét és a belé helyezett bizalmat, belbékét emelte, ha épen most nem folyának a román tüntetések, ha nem maradtak volna élénk emléktünkben „hoivát testvéreink“ szemtelenségei, no meg a zsidóellenes zavargások is!

Nevezetes hogy a beszámoló ur arról is a magánhitel emelkedésére következtetett, hogy a hitelintézetekben sok pénz van felhalmozva. Kár, hogy ezen egészen új elmélet bővebb kifejtése elmaradt.

Szeged felépítését is a Tisza-kormány érdemeinek lajstromába igattta Kiss Lajos ur, holott ha a Szegedet ért katasztrófát kissé súlyosbították is a kormány közegek fonák intézkedései és a Tisza-szabályozás (értsd a folyamot) késedelmeskedései, a város ujra felépítését bármely kormány kötelességének tartotta volna; az sem lehetetlen, hogy mások nem építették volna ily „fenn az ernoynincsen kas“-városát, a melyen már is legelőfoglaltabb emberek a végrehajtok.

Hanem még egyet vettünk észre. Azt, hogy a beszéd veszedelmesen hasonlított a parlament elnökének zárbeszédéhez. Ugyanaz a száraz lajstrom volt, annyi igaz.

A beszámolót megköszönte s Kiss Lajos urat a szabadelvű párti jelöltséget elvállalására Jóna Dániel ur, a szabadelvű párti legheveljesebb szószólója kérte fel. Olyan tüzzel beszélt, hogy szinte mandátum-vállalási szándokkal gyanusítottuk volna, ha az elnök beszédéből még a beszámoló előtt nem értjük meg, hogy a köszönetről s a felkérésről előre kell gondoskodni. Jóna ur a többi között kiemelte a volt képviselő ur működésének zajtalan voltoltát is, a mely bizonyítványt különben minden jelenlevő kész lett volna aláírni, sőt ha Jóna ur azt mondja, hogy adjon Isten a szabadelvű pártnak minél több ily zajtalan működésű hivat: abban épen a függetlenségiék óhaját előzte volna meg.

Azután meg Turai Farkas ur, a ki vallására nézve elsorángu közv. és tud. intézet tulajdonosa szólott, eljenzevén Tisza Kálmánt, a mely eljen a meglett kora gyülekezet által csakugyan viszhangoztatott.

Egyeb baj nem történt, ha csak azt nem regisztráljuk, hogy Kőrösi Sándor ur, a III. ker. érdemes és tisztelt képviselője oly zajtalanul és észrevetlenül lépett be, hogy Turai ur egy eljent sem közvethetett a számára.

A helybeli szab. párt által a város háza nagy tanácsstermében f. h. 25-én, d. e. 10-óra összehívott s csekély részvét mellett lefolyt képviselő-jelölő értekezletet d. e. 11-óra felnyitotta meg Fráter Imre ur, a helybeli sz. e. párt elnöke. Köztudomásu — ugymond — hogy az 1881—84. parlament időszaka letelt s az új választások határnapja néhány nap múlva ki fog tüzetni. Képviselőink (ugymond többesben) körünkbe érkeztek a beszámoló-beszédeiket (szól a létet többesben) megtartani óhajtván, Kiss Lajos, Debreczen városá II. kerületének orsz.-gy. képviselője mai napon adja az elő választóinak körében.

Arra kéri a megjelent választópolgárokat, miszerint hívják meg a polgármesteri szobában tartozkodó volt képviselőt köldöttégek, intézkedjenek arról, hogy beszéd után egy polgár közönségre szólva haogzatosan s Kiss Lajost a jelöltégek elváltására ugra felkerje. Először a jelöltégek elváltására ugra felkerje. Először a jelöltégek elváltására ugra felkerje. Először a jelöltégek elváltására ugra felkerje.

A küldöttség megbízatását rövid idő múlva teljesítvén, néhány perc múlva visszatér Kiss Lajos kíséretében. Fráter Imre elnök üdvözlő a helyhez járuló volt képviselőt. Nem azért örvend — ugymond — a volt képviselő megjelenésének, mintha ebből újabb bizalmat meritene partja, nem, mert a szabadelvűpárt előtt ősmertetes az ő hazafiai szívének minden dobbanása és tudvalevő az, hogy e szív a hazának és főként a városnak szentelti minden dobbanását. — Ezen megjelenés a volt képviselő és kerülete között régóta fennálló szoros viszony és kapocs válik szilárdabbá és erősebbé. Szavait Kiss Lajos éltetésével végzi.

Kiss Lajos, Debreczen sz. kir. városa II. ker. volt képviselője veszi át a szót. Ha visszatér a szabadelvű-pártnak 1875-ben történt megalakulására, részéről a hazai viszonyok jobbra fordultát és állami viszonyaink javulását ez időtől fogja számítani, mert azóta hazánk — ugymond szónok — a független államok sorába és európai színvonalra emelkedék. Hazafiai örömmel nyilvánítja, hogy nem csálódott, sőt reményét az események folyamában igazolva találja.

A mostani kormány 9 éves működését óhajtja vázolni, bár röviden is csak nagy vonásokban, miután aig 4 hónap telt el utolsó beszámolója óta nem kerülhet el némely ismétléseket. Legelső és főérdeme kormányunknak szónok szerint az, hogy e hazától távol tartotta a háború csapásait és pusztításait s ezért maradt elég ideje a szükséges belreformok foganatosítására. Hozzájárult a közép-európai béke szövetség létesítéséhez, a mi a békét — minden emberi számítás szerint — hosszabb időre biztosítja.

A béke éveinek ezen ideje alatt kormányunk — szónok szerint — a következő alkotáscokkal dicsekedhetik:

A pénzügyi rend helyreállott. Tudja ugymond, hogy a számkat ugy lehet csoportosítani, hogy ez által valótlanságot is valóul lehet feltüntetni. Ő e helyett csupán „tényekre” hivatkozik: A nemzet — szónok szerint — ez évben már eljutott oda, hogy a kiadások a bevételekből fedeztetnek s csupán azon beruházásokra volt szükséges újabb kölcsönöket felvenni, a melyek nélkül — szerinte — nemzetgazdaságunk el nem lehetünk. — Szónok szerint mindenki tudja, hogy a kormány e hazát a pénzügyi bukástól megmenette. Rámutat a 150.000.000 renteconversióra s arra, hogy ez a boszniai foglalás után történt, a miből szilárd állásunkra következett a pénzpiacozon. — Nem csak államháztartásunk hitele szilárdult, de — ugymond — a magánhitel is. Pénzügyi szónok nem lát s ezt „jógon” véli mondhatni; ezt mutatják az osztály-magyar banknál, hitelintézeteknél s takarékpénztáraknál összegyűlt összegek s a kamatláb olcsósága is. Ezenkívül — mondja a volt képviselő — oda törekedett a kormány és az azt támogató párt, hogy az adót lehetőleg igazságosan ossza ki és elviselhetővé tegye. Itt szónok a közadózási bizottságokról s a katasztróráról emlékezik meg.

Javult szerinte — közigazgatásunk s a kormány — a bürokratizmust kikerülve — igyekezett a régi muncipális rendszert a változott igényekkel összhangba hozni s behozta a tisztviselők minősítését. A közbiztonság előmozdítása körül utal a csendőri intézményre s áttér a kormány vasuti politikájára, mint a melyen a kormány által való közvetlen igazgatás és ellenőrség utja megkezdett s az új vasutvonalak is a közérdeknek megfelelőleg eszközöltenek.

A közoktatás terén is haladást tapasztal utal kivált a létesítendő harmadik egyetemre. A honvédség kapott a Ludovika akadémiában fensőbb tiszti iskolát s a hiányzó honvédtiszti létszám kiegészíttek a közös hadseregéből. — Létesítették a büntető törvénykönyv s készen áll a magánjogi büntető eljárási, bánya és vízjogi törvények javaslata. Nincs szónok szerint egy ága sem a gazdasátnak, melynek felvirágzását a kormány ne mozdítaná elő. P. o. a bécsi marhavásári szabályok ellen való föllepése, tenyésztelők és díjak kiosztása, kultur-eiérnökök, vándor borászati-tanárok, mintapincze, gazd. tanintézetek szaporítása, új terménytárnyak (rizs, selyem sat.)

A hazai ipar terén adókedvezményekkel rajz-és farnetelési oskolákkal sat. lépett elő a kormány, s az orsz. (szónok szerint világy) kállítási is jó tanubizonyoságot szolgáltat ki iparunk haladásá mellett. Utal az iparos törvényre, Szeged fölépülésére és az építendő új parlamenti palotára.

Ezek azon eredmények, melyeket a kormány a szabadevű párt támogatása mellett elérhetett. De van még egy nagy eredmény, a mely szerinte minden más eredménynel fölér, és ez a magyar nyelv é a magyar állam szilárdaságába vetett bizalom fölélesztése, melynek áldásai a nem magyar ajkú vidékeken észlelhetők. És most — végzi beszédét szónok — midőn politikai pályájának végén, visszatér a magán életbe, teszi azon tudatta, hogy politikai pályája nyitott könyv volt s a magánédekből soha sem állott. Mindig önérdék nélkül s lelkiismerete szerint teljesítette, a mit a

haza s kivált a város követelt. Halját fejezi ki az őt eddig környezett bizalomt s e pártot továbbra is a szabadelvűpárt támogatására hívja fel.

Mintegy 25-30 percig tartott beszámolója után Jóna D. szőlal fel. A II. kerület szabadelvű választóinak halás köszönetét s tiszteletet tolmácsolja volt képviselője iránt s elérkezvén az új választások ideje, gondolokdni kell a képviselő jelöltől. E beszédből megértette azt, hogy — ugymond — „a szabadelvű képviselők teljesítették kötelességeiket, s hogy nem tagadhatja az ellenpárt sem, hogy Kiss Lajos a „szabadelvű párt szerény de szorgalmas tagja volt.” Puritán jellem, ki a multban és jelenben pártjával s ha ugymond szónok, „ha a városnak ügye volna, melyben támogatásra volna szükségünk, akkor órára bízunk, mint aki a város ügyeit teljesen ismeri, és azokat minden nagy zaj nélkül fölintézi.” Híve a volt képviselő é hazának és kivált Debreczennek, azért most keres a párt más jelöltet, de e helyett a II. ker. összes szabadelvű vál. polgár nevében felkéri Kiss Lajost a jelöltégek elfogadására.

Most a választók helyeslő közbeiktatásait után Kiss Lajos hajlandónak nyilatkozott a jelöltégek elváltására s ezzel Fráter Imre elnök bezártnak nyilvánítván az értekezletet, a jelenlévők eloszlottak.

Az értekezlet d. 12 óra előtt ért véget.

Megyei élet.

Debreczen, máj. 25.

A központi választmány f. hó 8-án tartotta ez évben első gyűlését, melyen a választmányi jegyző Fekete Sándor lett megválasztva. Ugyan akkor megtelettek az intézkedések az 1885. évre érvényes bírándó képviselő választók névsorának egybeállítására nézve is, ki rendelettek ugyanis az összeíró küldöttségek. A szobozói össeíró küldöttség elnöke lett Czeglédy Lajos polgármester rendes tagokul Szivos Géza és Turly Albert, póttagokul pedig Zakar Sándor és Fogthly János választották.

A központi választmány második ülését f. hó 29-ikén reggel 9 órakor tartja, auikor is a kős öbön álló képviselőválasztásra vonatkozó intézkedések tételnek meg, nevezetesen megválasztanak a választási elnökök stb.

A képviselőválasztások alkalmából az alispán körrendeletet bocsátott ki a szolgabírák és polgármesterekhez, hogy az előzetes mozgalmak és a választás folyamata alatt a fenálló törvényeknek minden rendelkezésükre álló törvény eszközzel szigoruan érvényt szerezzenek. A megye lakossága pedig nyomtatott falragaszok által fog fölhatvani a rend és nyugalom fenntartásá és megőrzésére, melyben a törvények idevonatkozó szigorú rendelkezési is felsoroltatnak — s ezen falragasz tartalma a választások előtt két vasárnapon dobzó mellett is közhírre fog tételni. — Megfognak tételni a kellő övintézkedések arra nézve is, hogy a rakonczatlankodók, ha kell törvényes eszközökkel kényseritessenek a nyugalomra. — s illetve a rendre. Ezeknek az előintézkedéseknek azt hiszem meglesz azon üdvös eredménye, hogy a választási mozgalmak s maga a választás megyénk jó hírűvéhez méltólag simán fog lefolyni.

E hó 26-án d. u. taetatt meg a népvnevelési bizottság alakuló gyűlése, alispán helyett Fekete Sándor főjegyző elnöklete alatt, ki a gyűlés lelkes beszéddel nyitotta meg.

Elnökke választottott főt. Szakszó Rezső ur, h. elnök Sóllyom Antal, jegyzőve pedig Simon Károly.

A 26-27-iki kiállítás és ekeversenyen a megye egész tisztikara részt szándékozik venni, ugyszim seukisem marad el a szobozói szép és remélhetőleg vig napokról. A tisztikar az innen hetfőn reggel 6 órakor induló külön vonsttal rándul ki, s ezen vonat viszi a gazdnási intézet tanárcsúkat és mintegy 150 hallgatóját is. Azt hiszem, hogy a tervezett táncsziválgalmon nem lesz tánczosokban s résztevőkben hiány.

Örvendetes jelenségül constatalhatom, hogy a gazdasági egylet tagjainak száma is napról-napra szaporodik, sőt azon h.-bözörményi lakosok és testületek is, kik 17 db. 100 frtos alaptólvánnyal vannak érdekelve a szabolicsmegei gazdasági egyletnél, átkiváncokznak a mi gazdasági egyletünkbe. E tárgyban kérvényt intéztek Szabolcsra, a m. gazd. egyletek pedig szándékolt tervük kivitelevéget a miniszteriummal leendő pártolásra kérték fel, mit az előre láthatólag szives készségeggel meg is teend. Ha sikerül, egyletünk 34 db 50 frtos alaptólványt nyer, 1770 frtot készpénzben! Óhajtatd lenne, hogy a szabolicsi társaságot méltányolja a h.-bözörményiek jogos kívánatát, kiket Szabolcsra s Nyiregyházházhoz semmi érdeke nem fűz; míg jól felgottat érdekük hangosan követeli, hogy a megyei, szép haladásnak indul gazdasági egylethez csatlakozzanak.

Műkedvelő előadás.

(L-g.) Tegnap, vasárnap este ismét azt a tapasztalatot tettük, ez idény folytán már másodikműkedvelő társulatunknak, a zenedejára folyt első előadás alkalmával, hogy Debreczen városa hivata lenne egy élénk s kellő szellemi színvonalon álló társasélet létesítésére. Nem is kellena ahhoz egyéb, mint oly mozgatóerők, a kik a két műkedvelő előadásban nyilatkozott képességeket és nemeszilyen felhasználni és alkalmazni képesek. Két ilyen műkedvelő társulat egy városban és szelcsend a társadalmi életben — az nekünk megfejthetlen talány!

A felemelt helyárak daczára is óriási, a nézőtér zsufolóság ellepő közönség töltte meg ez este is színházunkat. Pontban 1/8-kor harsant meg a „Hunyadi László”-dalmű nyitánya, előadva a helyben állomászó 39. soraered zenekara által; a szépen szabatosan előadott részletek magá Czapék Peter karnagy ur vezénylete szokott erőlyei s így, a mint a rögtön elhangzó taps és tetszés zajból következtettük, a közönség már is a legkedvezőbb hangulatban várta a függönyök felgördülését. Várakozásában épen nem csalódott, mert a nyitányt követő s Foltényi ur által jó betanított vigitáék czime volt ugyan „Süketnek kell lenni”, de nekünk bizony épen nem lett volna jó süketnek lennünk, mert ez az előadás is sok élvezhetővel és bevégzettel örvendeztetett meg.

Először is Sesztina Ilona k. a. (Eg-lantine) lépett a színpadra s nem kevesebb mint kilenc s szebbnél-szebb bokréta hullott a lábai elé. Kedves jelenség volt a színpadon is, melyen ugyesek és kedvel tudott mozogni. Rikl Antal ur, a szemtelen Boufiác-inas szerepét oly ellenállhatlan kómicummal s annyi non chalance-al hajtotta végre, miszerint azt hittük, hogy valóságos rég begyakorlott kómicusunk van dolgunk. Két bokréta kapott — megerdemelte. Placide szerepében láttuk Ferenzy Lajos urat, ki már elég régi amatőrje a színészetnek s így épen nem volt meglepő, hogy otthonos volt a színpadon. Lőkös Gyula ur is kellően eltalálta a süket apa jellemét. E főszereplők, ugy szintén a kiségitő szerepekre előfeméremeltő áldozatkészséggel vállalkozott ifjú gallorok, Fráter Géza, Domahidy Elemér és Csaba Zoltán urak, folytonos tapsban és kihívásokban részesültek.

Most következik az estének egy a vállalkozás ujzserűsége, miut az összeállítás változatosága által legerdekesebb mozzanata, az operette, „Tíz leány, egy férj sem” előadása! Midőn Hitesy Lajos tanár ur, ki a karnagy teendőket egy a szereplőszemély-zettel, mint a zenei részeket végező katonai zenekar élén odaadó buzgalommal és hivatott-sággal végezte, a karnagy emelvényre lépett, nem maradt el a jól kiderített tapok üdvözléle s szászorozódok, midőn kilépett Bernáth Flóra k. a. (Sziid) gyöngéd kezeckékben a két ormótlan csizmával és a kefevel. Milyen otthonossággal, mennyi verve, mennyi chick! Csinos hangocská és végtelen élénk-játék, melynek segítségével a „Nap és hold” puskaroperiáját, az „oh csizma” completeknek s a férfit és nótapárodázó stórfákknak hatását gyujtová tudta tenni. Píkánsul választotta ki magyar dalait is ezek közül a Csicsóné-nótája val fokozta az eddig is szűnni nem akaró, számtalan-szor meg-meguululó élynt, tapost és kihívásokat valóságos menyörgéssé.

Ez nem műkedvelő, ez már színésznő, a ki a tegnap kapott koszorúkra tekintve, bizony bizony felismerhetne valódi hivatását! Ehez járult, hogy általa előidézett hatást rendkívül elősegítette környezete kivált a tíz leány hangversenyében: Balogh Erzsike k. a. (Machinka) szép hangjával érzeltes énekeivel, — Góltl Anna k. a. ki zongora játékaán szép technikáját mutatta be Chopin első lenyegykeljében s ezért meglepően szép koszos-i kapott, — Kiss Irén k. a. midőn Arany János „A méh románcza” című költeményét szavalta el a költemény naiv részleteinek kedves kiemeléssével, Kubaj Alajosné urhó gy, ki néhány nap előtt magyar dalait, most pedig egy olasz dallal ragadtott meg, Geréb Gyizella, Lengyel Ilona, Nemes Gabriella, Schmidt Paula, Szabó Emma, Varga Vilma k. a. ok pedig a szalmaharmonikán előadott részleteket igen ugyesen és öszszévón tanultak be. Mondanunk sem kell, hogy a bajor, olah, francia, magyar, belga, skót, tírol, angol, olasz és spányol viseletekben ugyszintén a katonai egyenruhában pompás látványt nyújtottak s igen jól végeztek vezényszóra a hadi gyakorlatokat is. Cziffer Nándor (Kakasfi) és Szép Lajos (Páris) urak, előbbi mint buffe, ez mint tenorista, jól kivitt énekekrészekkel és pezsgő kedélylyel leptek meg. Egyszóval, a mily jó választás volt a gazdasz uraktól kiket hivatásuk a népiélet közvetlen közelébe utal — egy népszerű előadása, ép annyira illett a zenéhez operettel választani. A legnagyobb közönséggel is tartozunk a gazdagon nyujtott élvezetekért!

Az előadás kedélyes vigalom követte a „Korona”-szálló terében, szardán pedig megismételtek a műkedvelő előadás: Új betételek az operettben s ezen kívül, a tegnap előadott vigitáék és nyitány helyett Személynyek Wagner „Lohegrin” dalművéből. Előadja: Czapek Péter karnagy vezetése alatt a 39-ik ezred zenekara. Ezt követi: „A dícsőség hajjal jár.” Bohózat I felvonásban. Irta Bekett G. Rendező: Foltényi Vilmos ur. Személyek: Mudli, Hegedűs Sándor ur. Lucretia, özvegy, Varga Gabriella k. a. Flashpan Felix, képiro, Kovács B. Gyula ur. Lydia Varga Vilma k. a. John, Mudli szolgálja Domahidy Elemér ur. Helyárak a régiek, előjegyzések Götl Nándor urnál már is elfogadtatnak.

Helyi hírek.

* Népesedés. A mult héti népesedési viszonyokról a következő hivatalos adatokat közölhetjük. Sülettek a) ref. egyházban 23 fu, (2 halva, 3 törvénytelen) 11 leány, (3 halva, 1 törvénytelen) együtt 34. b) a r. kath egyházban 3 fu, (1 törvénytelen) 3 leány, (2 törvénytelen) együtt 6. c) az izr. statusquo hitközségben 2 fu, (1 halva) 2 leány együtt 4. születtek öszszesszáma: 44. Ezzel szemben elhunyt ez idő alatt, 17 fi, és

22 nő, együtt 39 egyén; a szaporás 5. Öt évben alóli gyermek elhunyt 23. Ez tehát majdnem két harmada a halottakkal kisgyermek volt.

* A Garbóczy-sírművek felavatása a Czeglédy sir kertben tegnap delután ment végre, igen nagyszámú közönség jelenlétében. Négy órára már zsufolóság megtelt a sir körüli tér. Ott voltak többek közt: az elhunyt nagyszünek unokái helyből és vidékről; ezek közt volt Györy Lajos keresdesi lelkész, jelen volt K. K. Albert orszgy. képviselő és K. Tóth Mihály ref. lelkész. S zabó Sándor r. kath. segédelelkész, a kath. gym. igazgatója és több tanára, a tanári kar, a városi hatóság több tagja, a tanítói kar, az egyház presbyteriuma stb. Az ünnepélyt a dalárda által Török Gábor vezetése alatt előadott alkalmi dal nyitotta meg. Ezután Könyves Tóth Kálmán elnök előgyögyűrt szép emlékbeszédét, melyre alaptul holnap egész terjedelemben közzéadva olvasta „Garbóczy eletrajzat”, melyet Szatmari Károly írt. Ennek végeztével megkoszorúzták a díszes, fehér márvány emléket, a főisk. kántus éneke mellett. Végül a városi dalárda énekelte meg, s az ünnepi hangulatban lelt nagy közönség eloszlott.

* Az alsó-szabolcs-hajduvidéki tanító egylet szombaton tartotta közgyűlést H.-Bözörményben, a gymnasium dísztermében. A tagok igen szépszámmal jelentek meg, több mint hatvanan vettek részt az érdekes és fontos tárgyakban gazdag gyűlésen, mely S. Z. reményes Samuel esperes, Kiss József tanfelügyelő Kovács András polgármester urak megjelölésökkel tiszteletet meg. A gyűlés tárgyait a következők voltak: az országos tanító gyűlés által napirenden hozott tanügyi kérdések megvitatása (melynek a népiszkolai oktatás közponja ismételt iskolák ügyek stb.) folyó ügyek, egykorlati tanítás, átiratik indítványok. Este a tanítók tiszteletére a főördökterben majális rendeztetett, melynek sikerült a helybeli intelligencia tömeges részvétele teljesen biztosította; ugy jelentékeny jövedelem maradt a tanítók országos árvalháza és az alsó-szabolcs-hajduvidéki tanítóegyesület gymoldajára javára.

* „Antizemita függetlenségi” programot nyomatott ki és osztott szét s ennek alapján lép fel Margittai Gyula ujfehértói függetlenség, a h.-bözörményi képviselő-választók-kerületben. Ugyanaz, kinek a h.-bözörményi r. kapitányal, először kiadott felhívásának lefojlalása miatt való ügye köztudomás. Nem új dolog lapunk olvasói előtt, hogy részünkről az antizemítizmust nem tartjuk hazafülnésnek, de sőt tudjuk, hogy van egy helyes, — miut helytelen irányu antizemítizmus. Épen azért valaminet nem látjuk orizmitizmust. Egyen ellen, a kinek függetlenségi érzület ketségsbevonhatlan, függetlenségi jelölt lép fel — csak azért, mert az illető akár filó, akár antizemita s ezen alárendelt kérdésben önálló álláspontot foglal el. Azonban készsind és vétkes merényletnek kell bélyegeznünk a Margittai Gyula ur vállalkozását, ki magát függetlenségek moudja s egy kerületben mégis a függetlenségi párt egyezetet igyekszik megbontani. Nem is kivánhatunk neki egyebet, miuthogy minél érzékenyebb veséggel tanulja meg H.-Bözörményben, hogy a függetlenségi eszmet kétszínű eljárással szogálni nem lehet. A h.-bözörményiek régen s igen jól választottak, a midőn Bödög Albert, pártunk ezen buzgó s rendíthetlen elvhőségü társának nevét írtaq lobogóikra s ők, ha nem is kell rajongniok az másféle minden antizemítizmusnál tulságosabb és vadabb irányért: a fölvet, a magyar haza függetlenségének elvét, az alárendelt s mellessebb fiók-politikáért feláldozni nem fogják!

* Szemle. A helybeli dohány raktárok szombaton vettek szemle alá K. K. K. udvari tanácsos Hillerbránd pénzügyi tanácsos Bécsből, kiknek kíséretében Alkér Ernő m. kir. pénzügyi főtanács volt jelen a dohány jövedéki központi igazgatóság képviselőiben. A szemle az itteni raktárakban elhelyezett dohányanyagra vonatkozott. A bizottság R. K. K. m. z r. o. l. jött Debreczenbe s innen szombaton utazott Nagy-Létára.

* Tornagyömbűlünk az, melynek működése valódi életbevágó érdekét képez ifjuságunkra nézve, melynek egészségét, testi erejét fokozza s a szellemi elfoglaltság fáradaimai által kifárasztott lelekkel szemben edzi a testet s helyreállítja a kettő közötti szükséges egyensúlyt. Erdő erély, egyetértés — méltó jelszava tornaegyletünknek, melynek pártfogása önmagunk és kivált az ifjuság iránt való szent kötelességet képez. Kimutatja ebbeli akaratát a közönségek legközelebb, ha a folyó hó 15-én vasárnap a népkertben tartandó tavaszi az ünneplyre minél nagyobb számmal jelennek meg. Az ünneply alkalmára kiadott meghívó így hangzik: „A debreczeni torna egylet 1884 június 15-én vasárnap saját pénzátá gyarapítására „népkertben” zárkórú TORNA-ÜNNEPELYT rendez. Az ünneply kezdete d. u. 5 órakor. Belepti család jegy 3 frt. Személy-jegy 1 frt. Gyermekek-jegy 20 kr. Jegyek csak ünneply napján, a „Népkert” lejáratánál feállított pénztárnál e meghívó felmutatása mellett válthatók. Az alapító, pártoló s működtető tagok saját személyükre a birtokukban lévő szabadelvyeket használhatják. Kelt Debreczenben, 1884. apr. hó 6-án tartott gyűlésből Domokos Kálmán elnök. Nagy Ferencz alelnök. Kozma Zsigmond titkár. Az ünneplyen a Magyar testvérek zenekara fog működni. Mérsékel árú hideg s meleg ételekről s italokról gondoskodva leend. — Műsorozat. 1. Ünnepléyes kivonulás a népkertbe a főiskolai tér-

ről delután fel 5 óráig, körben-körben kiosztása. 5. A táncziesz.

* Zenés takamint már előre is karának hangjai huzottak az utcára, lőt irányba haladók.

* Kinevezés. reskedelemügyi m. Leót, városunk egman A-nak hát a rk. tanárát, s a lenes vezetőjét, a kapcsolatban felállomással vezetőjét.

* A nánasi — a mint olvassuk csary Lajoshoz, vártletben függetlenség tagja-e a pártnak, hogy Önyöd kilepés antizemita párthoz párt semmi összekem tekinthető a f — Épen min Csanádi Sámjaisem a kördreazertafőrendíthetle Szerk.

* A Guton ke vadászársulat mentek, de tulajdon ideje. Kint volt tanácsos, polgármecreszes nevelés tördén vittek ki Magyarai testvérek lett igen kitünnő.

* Az érettségek kezdődtek főiskolavizsgák őt napig ifjú vizsgázók a díg más teremben.

* Kabáról írunk tartotta Pap B. program beszédet voltak minden retpolgárok. A képvis hangja tudórögőrangot, — epuerram beszéd után bankette vonulata let töltötték az idogadta a város fogatán jött be. a bankett javába megérkezett Csalyonyi Gézáé ajánló a nádudvari járásggetlenségi jelölt, lesz, akkor okvetdik a szabadelvű megrzó szerencsés szerkesztőségét. Vzához közel lévő egy 5 éves gyertoda kaptá fejét ónal szörnyet halt, a tulajdonos, hómalmot, s az öröl, inhor vasárnap csapattól szokta.

* Szidi... ronuk közönséget. a gyöngéd kis alak, pihenve, percig sem kedvesnek a „Csicailighy kilépett s közönséget. Nem m a minót a vidéken nagy sikert aratott vatoriamnak is. Bilgevertetni! Így gonközönség.

* Öngyilkos szánu örözásán. ánya nevé leány ugrott s ott lelt végezte volna kageude más hely a közközházba Baccsdi születés.

* Az iparűlést tartott, B. Felemítjük, hognatarnapijul kiréggel 8—11 óra vizsga június 24-évesülünk, hogy nem rendeztetik kollá növendekek iskolá vesznek részagos kiállításadás 125 frt 13-meghagyta, hognapra közmegteve. — Így zönész.

* A tankö 15 éveséig n az utca biztos mekek születés az esztendőn k

* Dalegy résztvenni kiva pártoló tagjai 1-30 napjág a

ról délután fél 5 órakor. 2. Verseny-tornázás, körben-körben zene. 3. Vivas. 4. Díjak kiosztása. 5. A táncvizsga kezdete 8 órakor lesz.

* Zenés takaródó volt szombaton este, mint már előre is írtuk. A 39 ik ezred zenekarának hangjai hamar nagy közönségek vonzottak az utcára, mely végig kísérte a kijelölt irányba haladó menetet.

* Kinevezés. A földmívelés-ipar- és kereskedelemügyi miniszter, dr. Liebermann Leót, városunk egyik orvosának, dr. Lieberman A-nak fiát a kir. állatorvosi tanintézet ny. rk. tanárát, s a vegykísérleti állomás ideiglenes vezetőjét, a kir. állatorvosi tanintézettel kapcsolatban felállított állami vegykísérleti állomás vezetőjévé nevezte ki.

* A nánsai kerület függetlenségi pártja — a mint olvassuk — kérdést intézett Mocsáry Lajoshoz, vajjon Onody Géza, ki a kerületben függetlenségi párti jelöltek lép fel, tagja-e a pártnak? Mocsáry azt válaszolta, hogy Onody kilepett a pártból, csatlakozott az antiszemita párthoz, melylyel a függetlenségi párt semmi összeköttetésben nem áll; tehát nem tekinthető a függetlenségi párt tagjának.

— Épen mint Irányi Dániel és Csanádi Sándor, a kik nem tagjaisem a körnek sem a pártnak, de azért a függetlenségi eszme rendíthetetlen és tisztelt híveivel. Szerk.

* A Guton kedélyes mulatságot rendezett a vadásztársulat. Már szombaton többen kimentek, de tulajdonképen tegnap volt a vigalom ideje. Kint volt Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester, gr. Csáky Kálmán ezredes nejevel és leányával. A tagok közül többen vittek ki magokkal családtagokat s a Magyar kistevérek zenekarának működése mellett igen kitünően mulattak a társaság.

* Az érettségi vizsgák mai napon megkezdődtek főiskolánkban. Az írásbeli érettségi vizsgák öt napig tartanak. Ma mintegy 40 ifjú vizsgázott az oratóriumban, a többiek pedig más teremben.

* Kabáról írják: „Vasárnap d. u. 4 órakor tartotta Pap Elek független képviselőjelölt program beszédét a piacon, szép számmal voltak minden rendű választó s nem választó polgárok. A képviselő jelölt urak szép erősen hangja tudórögte a beszédjébe beleszólo hangraot, — éppen temetés levén. — A program beszéd után az elvtársak a fogadóba bankettra vonultak, hol általános jókedv mellett töltötték az időt. A jelöltet bandérium fogadta a város szelén, honnan a város 4-es fogatán jött be, követe több fogatokról. Mig a bankett javában folyt, azialt egy szekerem megérkezett Csanádi Sándor bátyánk. Ő Polonyi Gézát ajánlja, mert a központ azt szánata a nádudvari járásnak. Most már lesz két függetlenségi jelölt, és ha mindkettőnek pártja lesz, akkor okvetlenül kettőjük közt a harmadik a szabadelvi párti jelölt fog győzni. Egy meggrázó szerencsétlenségről is tudatom a tek. szerkesztőseget. Vasárnap estefelé a város házához közel levő szárazmalomban örültek és egy 5 éves gyermek szinte bement. A kerek oda kapta fejét össze roppantotta, hogy azonban szörnyet halt. Példás büntetést érdemelne a tulajdonos, hogy vasárnap is kinyitattja a malmot, s az őrlő, hogy nem tette be kapuját, mihor vasárnap délután a gyermekek mindig csapatostól szoktak a malmot körül játszani.”

* Szidi... ez a név foglalkoztatja ma is városunk közönségét. Ő volt a tegnapi előadás hőse. Az a gyöngéd kis alak, melyet tegnap láttunk perciz sem pihenve, perciz sem fáradva; szépnek katonaruhában, kedvesnek a „Cicsóné”-nóta elcsattogásában. A ki alighogy kilepett a színpadra, már is meghódította a közönséget. Nem mtkedvelő ez, de kész primadona, a a minót a vidéken nem ösmertünk. Ugy halljuk, hogy a nagy sikert aratott urnó tagja volt a budapesti conservatoriamnak is. Bizony kár is volna ezt a jászó kégességét, azt a valódi színpadi természetet parlagon hevertetni! Igy gondolkozik valunk együtt az egész közönség.

* Öngyilkosság. A m. államvasut 122-ik számú órházánál az ott szolgáló Tóth Juliánna nevű leány család, tegnap reggel a kutba ugrott s ott lelte halálát. Mint mondják azért vegezte volna ki magát, mert gazdája nem engedte más helyre menni szolgálatba. A hulla a kórházba lett szállítva. A leány nyircsádi születésű.

* Az Ipar tanodai bizottság pénteken ülést tartott, B e k e Mihály elnökölte alatt. Felmentjük, hogy az iparosiskolák vizsgáinak határnapjauul ki lettek tűzve június 22 ike reggel 8—11 óráig a III. oszt. részére; lesz vizsga június 24. 27 és 29-ikén. Sajnálattal értesülünk, hogy együttesen raj z k i áll i t á s nem rendeztetik ez alkalmból. Az iparos iskolai növendékek, rajz és írásbeli munkálataikkal vesznek részt az 1885-ibi budapesti országos kiállításon, s ennek költségére a tanács 125 frt 13 krt utalványozott, s egyuttal meghagyta, hogy a kiállítóok tárgyak pár napra közmegetekintés czéljából ki legyenek téve. — Igy mégis fog látni valmit a közönség.

* A tanköteles gyermekek összeírása 6—15 évesekig némi és vallas különbség nélkül az utca biztosok által kezdetű vette. A gyermekek születésének hónapját is be kell iratni az esztendőnk kívül ez alkalmából.

* Dalegyelet. Miskolczi dalártnnépélyn résztvenni kívánók ha a debreczeni dalárdának pártól tagjai sziveskedjenek folyó évi június 1-3-ó napjig alólirottól jelentkezni, hogy a

központi választmányhoz bejelentés kellő időben megtörténhessenek. Lengyel Imre elnök.

* Önképzőkör. Budzitól közöljük a következő, valóban csinos dalcsokát, mely a főiskolai irodalmi önképzőkör által egy darab aranyval jutalmaztató. Szerzője P a r k a s Sándor s költeménye így hangzik:

A faluba' ...

A faluba' messze tőle a vigalom, Hegedű szó, ki-ki tőr az ablakon; A falusi szép csaplárné, de hamis, Piros rózsás szép arczásér' Élek, halok magam is!

A mióta kökény szeme rám nézett, Elfogta a szivemet az ígélet, Azt se tudom, mi van immár én velem, Szinte megöl, szinte megöl Utána a szerelem!

Minden este be-betérek hozzája, Olyan szépen rám mosolyog kis szája, Hej! de hogy ha csókot kérek, nem adja, Csalfa módra ott hágy engem Báutommal magamra!

Hej! ha így tart, nem tudom én mit teszsek, Messzi földre elvádorlok, elmegyek, Vagy beugrom a kanaryó Tiszába, Hogy ne fájjon olyan nagyon

* A jogász kór szombaton adta át új kuglizóját a tagok használatára. Volt zene is s a megjelentek igen kedélyesen tölték az időt. Megemlítjük, hogy a jogász kör kuglizóját használatja bármely o k l e v e l e s egyén ki mint foglalkozó tag 2 frtot fizet tagsági díjba.

* Temetés. Tegnap temették el általános részvét mellett Pálffy István joghallgatót. A szülőik nem kímétek semmit felgyógyulásáért de az aggódo szeretet utolsó áldozata a tegnapi fényes temetés lehetett. A gyönyört koszorukat külön díszkosci szállította s a gyászszertartásban résztvett nagy közönséghez szól ezen hozánk a gyászoló család által beklüdtözt köszönetnyilvánítás is: Fogadják mindazon tisztelt rokonok, jóbarátok és ösmerők, kik szeretettel gyermekem hült tetemeinek végizstességételen megjelenésükkel résztvettek a hás köszönetünket Debreczen, 1884. május 26-án. Pálffy Dániel a család nevében is.

* Szerencsétlen lövés. A kör kemezete egyik munkása tegnap czelba lövöldözgetett egy szoba-fegyverrel. Ottan körül járt egy kis gyermek, s egy lövés fejté alálta. A gyermek a kórházba lett szállítva ápolás végett.

* Sajtóhiba. Kiss Albert, mult szombati számunkban közölt beszámoló beszédekben, egy értelem zavaró sajtóhiba történt. A T i s z a k o r m á n y g a z d a l k o d á s a helyett a T i s z a k o r m á n y g a z d a l k o d á s a s z e d e t e t. Sietünk a sajtóhibát kijavítani.

* Szabó Károly fűszerüzletében (Czeglédutca) jó házból való fiú tanulóul felvétetik.

Meghaltak.

- (Debreczen, 1884. máj. 18—24) Reszler Erzsébet 6 h. ref. gyermekszály, Fogarassy Sándor 27 é. ref. gutatűtés, Lovas Zsuzsanna 25 é. ref. tüdőgümő, Erdős J. leánya halvasz, Györi Piroksa 2 h. kath. görök, Kaszanyiczky Veronka 6 é. ref. hagymáz, Papp Lászlóné 25 é. ref. tüdőgümő, Molnár Mihály 10 h. ref. bélhurut, Varga Juliánna 2 h. ref. aszály, Nagy Juliánna 3 hón. ref. göröcsök, Goldberger J. 22 é. izr. öngyilkos, Vizi Károly 59 é. ref. vérhas, László Andrásné 66. kath. aggkór, Hatvani Istvánné 70 é. ref. aggkór, Kozák Imre 3 é. ref. aszály, Friedman Henrik 1 é. izr. tüdőlob, Demkó Zs. 8 h. kath. aszály, Pálffy János 24 é. ref. tüdőgümő, Babotán István 3 h. kath. göröcsök, Palai József 39 é. kath. göröcsök, Ernst Jólán 7 é. izr. toroklob, Csapó János és Szabó Juliánna 1. halvasz, Csapó Jánosné 38 é. ref. gyermekágy, Kabai Juliánna 3 é. ref. hurut, Kulcsár A. és Kaufman Róza fiók h. sz., Özv. Sárkány Pálné 69 ref. tüdőg. Nagy S. és Márton Zs. fiók halvasz. Kalmán István 34 é. ref. tüdőg. Jakab Sándor 5 h. ref. gyengeség, Ercsényi Róza 3 h. ref. aszály, Sárkány Jánosné 29, ref. tüdőg. Bére. Katalin 4 h. ref. hurut, Kakas J. és Munkácsi E. 1. halvasz., Kovács Juliánna 1. halvasz., Balogh Peterné 50 é. ref. gyilkosság, Miskolczi J. 2 h. ref. gyengeség, Zambó Károly 1 é. ref. tüdőg., Császár József 5 é. ref. vörheny.

Hazánk s a külföld.

— A Kaminszki ügyben az osztrák képviselőház vizsgálóbizottságának jelentése a többségi és kisebbségi indítványokkal, melyeket már ismertettünk, nyomtatásban is megjelent. A jelentés összes mellekleteivel valami 85 oldalra terjed s nem egy pikáns részletet tartalmaz. Igy például tudvalevő dolog, hogy az építési vállalkozók egyszer 630,000, másszor 570,000 frtot fizettek a bécsi Ländlerbanknak. Miért voltak a vállalkozók kötelesek ez összeget fizetni, azt a jelentés nem bírja földeríteni. Az 570,000 frt állítclag egészen a Ländlerbanké lett. Ebbenben a Eibenben a 630,000 frt mint a jelentés mondja, a következő czélokra fordítottatott: 150,000 frtot visszavakaptak az vállalkozók; 20,000 frtot a Schwartz báró-fele építési iroda fogyasztott el; 54,963 frt 28 krt szétosztottak hirdetésel és más féle díjak fejében a különböző hirlapok közt, 8600 frtot Kaminszki lovag, 300 frtot Hauser Lipót kapott; végül

294,825 frt 18 krt készpénzben vagy értékpapírban Schwartz báró kapott, s mint a törvényszék vizsgáló bizottsága kobstatálta, 1884. apr. 3-án ez összeg nagyobb része még a báró pénz-tárában vlt.

— Házmaster mint főrendiházi tag. Az illető a fővárosban s a dunapart egyik 8 sz. házában lakik, s Mária Terézia alatt kapta valamelyik öregapja a béröságot. Most, hogy ugy kerestek a főrendi szavazatokat, ő is gondolt egyet, hátha hoz még a voks a konyhára? Folyamodott s megkapta a meghívót a főrendek házába. Ezóta a politikával foglalkozik s számíttatja, mikor milyen kérdésnél lehet rá szükség.

— Rablók. Sopronból jelentik oly rablás hírét mely az ott uralgó közbiztonsági állapotokat elég szomorú színben tünteti fel. Sandhofer meszaróst fejével vagták és házába löttek. A golyó átlyakasztotta a ruhákat, de a teste nem hatolt be. Beck meszaróst felső czombján sebesítették meg; a golyót dr. Fűreyd még tegnap kivette a sebből. A sebsültek elbeszélése alapján a gyanú két juhászra irányul, kik a meszarósoktól pénzt követeltek. A rablók kinyomozására nyolcz csendőrt küldtek ki.

— A legérett színház. Az alsó ausztriai helytartóság termében Possinger helytartó elnökölte alatt kimondá a színházbizottság, hogy a Stadttheater újbol felépítésére az engedélyt megtagadják, mert itt nem lehet sző a régi színház rekonstruálásáról, hanem csak egy új színház építéséről.

— Orosz nihilistákat Pétervárott a mult heten nagy számmal fogták el; a többek közt Dobrodvolszki tengerészeti kapitányt is letartóztatták. A rendőrség az tapasztalta, hogy az illető a terrorizáló párt egyik vezéréne, ki lakásán dinamit-töltényeket tart. A rendőrok behatoltak a fiatal Dobrodvolszki-pár házozobájába és a férfi letartóztatták. Mikor erről a császárt a rendőrfőnök értesítette, az uralkodó kedvelendő és boszusan jegyezte meg: „A terendőrség ed c z i v i l i z á l a t l a n ” s egyidejűleg elrendelte, hogy a kerületi rendőrmestert ezért őt napi fogsággal büntessék meg. Dobrodvolszki igen súlyosan van kompromittálva.

— A veszetsegről. Párisból írják Pasteur évek hosszú során tett vizsgálódásai után a veszettség ellen szant lett fel. Mától fogva minden veszett eb által megmart ember elmethe Pasteur laboratoriumába s ott a tanár gyógykezelése alá veheti magát, Nemcsak meggyógyul a hirveves tudés kezei alatt, hanem még csak beteg sem lesz. A betegség nem törhet ki rajta, még akkor sem ha veszett eb ismét megmarja. Hogy pedig ember és állat ellentállonson ez iszonyu betegségnek, a következők jár el, mint maga mondja: a házinyul mérget egy kutyába háromszor ojtom be, elkezdve a legyöngébb méredtől a legerősebbig. Ha ennek következtében egy eb mérget ojtom be, nem lesz beteg, hanem inkább ellentállásra képes. Ez a preventív ojtás. Az állatok, melyek a bánásmod alá nem estek, a meghatározott idő alatt elhullottak. Továbbá két ebbe ojtottam a mérget. Az egyiket nem gondoztam. Vagy paralitikus lett, vagy dühös. Elfogtam a másik ebet, egymás után tettem bele ojtásokat a legyöngébbtől a legerősebbig, még pedig az eredeti mérgek inkubációjának befefejezése előtt, vagyis 8 napon belül. A második kutyá meggyógyult. A veszettség elleni óvszer tehát fel van találva.

Muzsák.

— „A kis vicomte” Magyarországra — írja a n.-váradi „Szabadság” — nem levén az operet tek hazája, Magyar zeneszerzőktől ritkán kerül ki operette, s ha egy-egy színpadra kerül, az valóságos eseményt képez. És ki hitte volna, hogy egy ismerőstünk lep meg bennünket ilyen ujdonsággal, még pedig olyanall, mely megállja a sarat. „A kis vicomte” a czime. szerzője pedig a nálunk is előnyösen ismert Konti József karagny, ki jel nlenleg Mándoky társulatához van szerződötve. Az új operettet először Jakab Lajos adotta elő Sopronban s pedig tejes siker mellett a menyhiten a lapok cseszik francia modoru fölbemászó könnyed zenéjét, ügyes instrumentálását.

— A krisztina-városi szinkörben Csóka színtársulata az előadásokat május 31-diken kezd meg.

Törvényszék.

— A tiszaezlári pörben a legelső ítélőszék ítéletét a kir. főügyészesség már megkapta a nyiregházi törvényszéktől, mely a pör corpus delictijait — a dadi hulla csontjait — is beküldte. Ezek a budapesti anatomia intézetnek adatnak át. A főügyészesség utasította a nyiregházai kir. ügyészegét, hogy a monstreppörre vonatkozó összes egyiratokat küldje fel, hogy a vizsgálatban esetleg helytelenül eljár közleg ellen meg lehessen indítani a vizsgálatot.

— A gácsországi Tiszaezlári A Mnich Francziska rituális meggyilkolásával vádlott Ritter Mózes luczai zsidónak s társainak ismeretes bünperében, melyben az első s most már megsemmisített tárgyalásnál a rzezowi eskütűszék a vádlottakat vétkeseknek találta, az újvgtárgyalás — mint Krakkóból sürönyözik — június havában lesz. A Mnich Francziska holttestét tudvalevőleg az első tárgyalás óta ma

exhumálták. A krakkói orvosi fakultás szakvéleménye a vádlott Ritterre nézve állítólag terhelő.

— A 15 000 frtos postalopában a vég-tárgyalást június hó 9-ére tűzte ki a budapesti kir. fenytőt törvényszék

— Esküdtészek tárgyalás. Pozsonyban f. hó 24-én tárgyalott dr. N e n d t v i c h Károly sajtópöre, mely elzete a West-ungarischer Grenzboten-ban megjelent „Dr. Karl Nendtvich und das Schachterblatt Pester Lloyd” című czikk miatt indítottatott. Az esküdtészek Nendtvich Károlyt 11 szóval 1 ellenében főllm e n t e t t e. A tárgyalás jelen volt nagy számú közönség az iteletet éljenzessel fogadta.

Közgazdaság.

— Az állami közép ipartanoda igazgatósága felkéri mindazon igyárosokat és géptulajdonosokat, a kiknek nem vizsgált kazánfutókra, s tabil gőzgép s locomobil és cseplőgépkezelőkre van szükségök, hogy ilyenek nyertehetése vegett, kivánalmaik és ajánlatuk határozott körül írásba mellett hozzá (Budapest, VIII. kerület, Bodzafa-utca 26 sz. földulni sziveskedjenek.

Budapesti sertesvásár. Kőbánya május 24. — (A „sertes-keresek. csarnok távirati jelentése.) Az üzlet csöndös. — Magyar urasági öreg nehé 47.—48.—, fiatal nehé 48.—49.—, közép 50.—50,50 könnnyű 51.—52. Szedet nehé közép 48.—, könnnyű 50.—51. Romániai bakonyi nehé 48—49 átmeneti, közép bakonyi könnnyű .49—50. átmeneti, eredeti nehé ———. átmeneti közép ———. átmeneti szerbiai nehé 48.50—49.50 átmeneti közép 49—50. — átmeneti könnnyű —50—51. hízó a vasutról mázsálva — hízó 1 1/2 éves élőszuliban 40° — 2 éves öreg ———. frtig. Az árak hízalt sertéseknél páronkint 40 kiló és 4% os levonással métermázsnáknint érteendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmeneti adtak el a vevőknek, páronkint 3 arany várn fejében megtértítetik.

Apró-cseprő.

Minden bűnnek a téllenség, minden társadalmi bajnak a munkahány az oka. Courier

Ugy eltűntél ...

Ugy eltűntél, mint egy álom, Azt se mondd: isten áldjon! Hozzád méltón cselekedtél: Mást olvle kineveltél. Nem sajnálak, nem siratlak, Hogy szép tested' bérbe adtad, Halj on meg más szerelemből: Te meg is tudsz élni ebből. Reviczky Gyula.

A közönség köréből.*

(Tekintetes Csáky Gergely városi tanácsnok urnak, helyben.) Tisztelettel felhívom tekintetes tanácsnok urat, miszerint meg az 1882-ik évi május hó 19-ik napján 2987/1882. szám alatt, az újosztású földön a perbeli tárgyalás beadott kérvényemet, mely a tekintetes városi tanács által onnek adatott ki elintézés végett, elvégre valahára elintézni és igazságot tenni sziveskedjék.

Kelt Debreczenben, 1884. évi május 22-én. Nagy Imre, Debreczen városi polgár. * Ezen rovattér, melyben közérdeklű felszólalások díjazatlan közöltenek, a szerkesztők csakis a sajtó hatóságokkal szemben vállal felelősséget.

Felolós szerkesztő: GASPÁR IMRE. Kiadó KUTASI IMRE.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapesten (Budán). Idény május 1-től szeptember 30-ig. A gyógyhely keserűvíz forrásal (vő és fűrdő gyógymód) legjobb sikerral használhatók: a belek bántalmainál, a hasi és általános vérbőségénél, és az ebből keletkező nemesebb szervekhez való vértódlásnál, verőcézéri pangások esetében, aranyérvnél, tulságos elhizásnál, rászórnál, máj- és lép bajoknál, kőszvényénél és végre női betegségnél. Egészséges fekvés, tiszta úde levegő, 60 kényelmes lakszoba, jó vendéglő, többnemű szórakozás. Pontos közlekedés a fővárossal állomászó tár-askocsikon, reggel 5 órától kezdve. Rendelő orvos dr. Bruck J. (lakik: Budapest, vigadó-ter biztosít. épül-t.) Tulajdonos: MATTONI HENRIK.

Orvosi tekintélyek által

vesse huydára, köszvény és hólyag bánata mak ellen, továbbá a légzés és emésztési szervek hurutos bántalmainál rendelve

Salvator

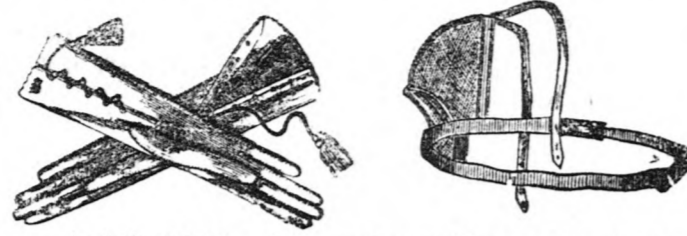
— égvényes vasmentes savanyuvíz — szénasavas, lithium tartalmú forrás Borral használva igen kellemes üdítő italt szolgáltat. Kapható ásványvíz-kereskedésekben s legtöbb gyógyszertárban Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen. Raktárak: Budapestben Irtáktár ÉDESKÚTY L. urnál. Debreczenben: Csanak József, Gerőhy Fülöp, Richi J. Z. urnaknál.

Ruganyos felkötők 2 frt 10 kr 4 frt 50 krig.

Miután a véletlen szerencse kedvezett, egy igen olcsó s a mellett kitűnő fűzővel rendelkező gyárral megismerkedtem, a nagyrészt közönség érdekében írtemet úgy szereltem fel, hogy bárki izlésének és igényének tökéletesen megfeleljen.
Ezzel fogva hátkorodom a n. é. közönség figyelmét felhívni, miszerint újlag felszerelt:

KEZTYŰS-ÜZLETEMET
(KISTEMPLOM BAZÁR-ÉPÜLET)

a legkitűnőbb jó minőségű, saját gyártmányú eszközökkel berendeztem, a melyek a helybeli piacon a legutányosabban egyedül csakis nálam vagy tölem szerezhetők meg.

Az árak egyenlők a glaco, mosó szarvasbőr vagy katonatiszti keztyűknél. Továbbá ajánlom a nálam készült ruganyos és az ugynevezett ruggyanta **SERVKÖTŐMET** is, melyek nem tévedés esetén visszacserelethetők; ugyisint ajánlom a legjobb és legalkalmasabb **SZUSZ-PENZORIUMOKAT**, különféle mustrákban és nagyságokban, melyekből mindig nagy készlettel rendelkezem, ajánlom minden a keztyűséghez tartozó cikkek elkészítését a legnagyobb pontossággal. — A sérkötők megrendelésénél a derékosság szükségeltetik és annak kijelentése kéri, hogy jobboldalra vagy baloldalra kívánatik-e?
Pestieknél sokkal olcsóbb és jobb készletből, nálam megrendelhető szarvasbőr-nadrág, lepedő, párna, és áló-párna, sipka-béles 80 kr. Szarvasbőr-nadrág-festést, mosást, ugyisint keztyű-mosást és tisztítást elvállalok.

Üzletemben tartok férfiak és gyermekek számára való nadrág-tartót, női feckendők.

ket, fűléscsendőt, méhparecet és mindenféle harisnyakötőt bőr- és selemből; ugyisint nálam kaphatók: a legjobb szepül kenőcs, egy tégli 50 kr. Halott fekete térfi és női keztyűket nagyválasztékban tartok, ugyisint báli térfi és női keztyű készletben kaphatók és megrendelhetők, melyet a legrovidebb idő alatt elkészítek.
Mindezeknél fogva a n. é. közönség becses figyelmét kérem és meleg pártfogásáért eszedezem.

NAGY ANDRÁS,
keztyű-gyáros.

Szarvasbőr nadrág 18 forinttól 35 forintig.

Szuszenorium 40 krajczártól 1 forint 20 krajczárig.

Nadrágtartó és dohányzacskó a legolcsóbb árakon.

Marshall Sons & Co. Limited

angolországú cség gainsboro-ughi gazdasági géppára cséplőgép osztályának műszaki vezetőjét beküldött Magyarorszába, hogy az itte i cséplési viszonyokat, a cséplések helyszínen alaposan tanulmányozhassa és megfigyelhesse. A nevezett gyár művezetője itt szerzett tapasztalatai alapján egy új alkotású, különösen a magyar Alföld gazdasági viszonyainak megfelelő mintá cséplőgépet szerkesztett. Ezen cséplőgéppel 1883. november 25-én nagyságos zombori Rónay Ernő ur kis zombori birtokán nyilvánosan próbacséplést tartatott, mely alkalommal annak szerkezete és munkaképessége, mint az alábbi nyilatkozatokból kitűnik, minden tekintetben a legelőkeltebbnek bizonyult.

Tekintetes GRAEPEL HUGÓ urnak
Budapesten.

Mellékelve küldöm a november hó 25-én nálam Kis-Zomboron megejtett próbacséplés eredményéről az összes jelenlevők megbizásából, Bezuk Lajos, mélt. gróf Csekonicus Endre zombolyai uradalmi tisztartója és Bartók Béla nagy sz. miklósi földm. velési iskola igazgatója által kiállított nyilatkozatot: magam is csak gratulálhatok önöknek és a mezőgazdákknak, kiknek érdekében igyekezett az ön által képviselt gyár olyan eszközt teremteni, mely az igényeknek megfelel. Ezzel kapcsolatban el nem mulasztatom kifejezést adni azon óhajomnak; hogy az eddig elért eredmények csak ösztönzésül szolgáljanak a gépeket még inkább tökéletesíteni, mert a mi nem halad, az visszafelé megy, — mert megállás nincs a világon.
Kelt Kis Zomborban, 1883. december 6-án.

ZOMBORY RÓNAY ERNŐ s. k.
NYILATKOZAT!

Folyó évi november hó 25-én Kis Zomboron nagyságos Rónai Ernő ur majorján Marshall Sons és Co. géppárosok által kiállított, s javításokkal ellátott cséplőgéppel tett próba-munkáról az eredményt kitűnőnek ismerem el.

Javításoknál különösen kiemelem a szalmazó meghosszabbítását és annak a dob felé eszközölt lejtős elhelyezését, mi által a szalma nem repülhet ki kellő megrázás nélkül. Az összes rosták jóval hosszabbak és így sem a törek, sem a polyvában szem nem marathat. Továbbá a kis rostán a szelelő szabályozás is igen okoszerű javításban részesült, a kis rosta annyira meg van szélesítve, hogy ott torkollás alig fordulhat elő.

A többi szeker nyirkos, részben aczatos gabona kicséplése tökéletesen végeztetett, s a gép munkája semmi kívánni való n-m hagyott hátra.
Pusztá-Bózon, 1883. november 27-én.

Bezuk Lajos, s. k. méltóságos gr. Csekonicus Endre zombolyai uradalmi tisztartója.
Bartók Béla, s. k. nagy-szt.-miklósi földművelési iskola igazgatója.
Marshall-féle gőzmozdonyokról és cséplőgépekről képes árj-gyűzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgál.

Graepel Hugó

géppáros
Marshall Sons és Co. Limited
fűgynök
BUDAPEST, VI., bárányutca 16. sz. (Gyár-utca sarkán.)

54. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek. Saját raktárában.

Árak ausztriai értékben. Kötelezettség és engedmény nélkül készpénz fizetés mellett. Szákkal együtt.

AB. Asztali dara nagy és apró szemű	100 kiló	20.20
C. Szinte középszerű		19.20
0. Királyliszt		19.20
1. Lángliszt		18.60
2. Montliszt		18.20
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű		17.40
4. 2-od		16.60
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű		15.60
6. Szinte 2-od		15.20
7. Közép kenyérliszt 1-ső		14.40
8. Szinte 2-od		13.60
8 1/2. Barna 1-ső		11.80
8 1/2. Szinte 2-od		9.80
9. Láblist		8.-
10. Vere liszt		—
11. Finom korpa szákkal		5.60
12. Durva korpa szákkal		5.-
12. Durva korpa szákkal		5.20
12. Durva korpa szákkal		4.60
Simán őrlött liszt szákkal & 75 kg.		11.-
Dara és liszt 25 kl. zacskók. 100 kl. zacskóval együtt 60 krral drágább		10.40
Debreczen, 1884. máj. 24.		
A szákok súlytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve:		
A. B. C. O—9 számig 25 és 85 kiló.		
A 10. 12.		50
Sima liszt		75

Kutasi I. könyv-és ké-nyomdájában mindenféle hivatalos és magánnyomtatványok — leg egyszerűbből a legdicsőbb kiállításig, gyorsan és jutányos árak mellett készíttetnek. Üzlethely főpiac, Sz. Nagy Károly ut házában.

Figyelmet kerünk!

Nyujtsuk a szerencsének jobbunkat!
500,000 márka

főnyereményt ígér kedvező esetben a legújabb nagy pénzsorsjáték, mely a magas kormány által jóváhagyott és biztosított.
Ez az új játék-tervezet előnyös berendezése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban 50,000 nyereseménynek kell bizonnyosítani. Ezek között vannak főnyeresemények esetleges 500,000 r. márka illetőleg

1 nyere. & m.	300,000	26 nyere. & m.	10000
1 nyere. & m.	200,000	56 nyere. & m.	5000
2 nyere. & m.	100,000	106 nyere. & m.	3000
1 nyere. & m.	90,000	253 nyere. & m.	2000
1 nyere. & m.	80,000	6 nyere. & m.	1500
2 nyere. & m.	70,000	516 nyere. & m.	1000
1 nyere. & m.	60,000	1086 nyere. & m.	500
2 nyere. & m.	50,000	29,020 nyere. & m.	145
1 nyere. & m.	30,000	összesen	
6 nyere. & m.	20,000	19,463 nyeresemény & m.	200
3 nyere. & m.	15,000	150, 124, 100, 94, 67, 40, 20.	

Ezen nyereseményekből az első osztályban 4000 sorsolattal ki 157,000 m. összegben.
Az 1. osztályú főnyeresemény 50,000 M. és emelkedik a 2-nál 60,000 3-nál 70,000, 4-nél 80,000, az 5-nél 90,000, a 6-nál 100,000, a 7-nél pedig esetleg 500,000, illet. 300,000, és 200,000 Márkára.

A nyereseményhúzások természetesen hivatalosan vannak megállapítva.
A legközelebbi első oszt. az állam által kezelt nyereseményhúzásokhoz kerül: 1 egész eredeti sorsjegyet csak 6 m. vagy 3.50 kr. o. é. 1 fél " " " 3 m. " 1.75 kr. o. é. 1 negyed " " " 1 1/2 m. " 90 kr. o. é.
Mindennemű megbízások, a pénz beküldése, postautóni fizetés vagy az összeg utávétele mellett rögtön a leggodosabban teljesíttetnek, mindenki az állam címereivel ellátott eredeti sorsjegyet tőlünk saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékeltetnek, melyekből egy a nyeresemény beosztása az illető osztályokra, mint szintén az illető betétek is megláthatók és minden buzás után érdekelt feleinknek felhívás nélkül megküldjük a hivatalos buzási lapot. Kívánatra a hivatalos tervet előre megküldjük megtekintés végett bérmentve és készek vagyunk nem tetszés esetében a sorsjegyet az összegnek visszahátvétele mellett buzás előtt visszavenni.
A nyeresemények kiütése természetesen pontosan s az állam jóvállása mellett történnek.
Csoportozatunk mindig a szerencse kegyeltjeit volt és érdekelt feleinknek gyakran a legnagyobb nyereseményeket fizettünk ki, többek között 250,000, 100,000, 80,000 60,000, 40,000 stb. márkával.
Egy ily, a legszolidabb alapokra fektetett vállalatnál előreláthatólag mindent a legelőkeltebb részvétre lehet bizonnyosítani s ez oknál fogva kérünk, a megrendeléseket minél előbb, mindenestre f. é. május 31-ike előtt hozzák juttatni.

KAUFMANN és SIMON
bank-és váltó-üzlete Hamburgban.
Utírat. Ezzel közzönetünket nyilvánítjuk az eddig megajándékozott bizalomért, s midőn eme újabb sorsjáték kezdésével a részvételre felhívunk, ezúttal is igyekszünk fogunk, állandó pontos és lelkiismeretes kiszolgáltatás által igen tisztelt érdekelt feleink teljes megelégedését kiérdemelni.
A fentebbiek.

Christoph Ferencz-féle PADLÓ FÉNYMÁZ.

szaftalan és gyorsan szárad.
Gyakorlati tulajdonságainak

és egyszerűségének következtében alkalmas a padló ön-bevonására. Ugyanez többféle színben (területén mint az olajfesték) vagy színtalanul (csak is fényt kölcsönözve) egyaránt készíthető van.
Mintamázolatok és használati utasítások a raktárakban.
Christoph Ferencz, Berlinben és Prágában, feltalálója és kizárólagos gyárosa a valódi padló-fénymáz.
Raktár Debreczenben: Ganofszky Lajosnál.

„Rosz kávé“

sehol sem szivesen látott vendég, mert azon élvezeti és táplálék, melyet a fiatal és agg, — a szegény és a gazdag egyenlően kedvel, csak úgy teljesíti feladatát a családban, ha róla azt lehet mondani, hogy

„jó kávé.“

Ez a legkellemesebb, legegészségesebb és e mellett legolcsóbb reggeli és oszonna.

„Legjobb kávé“

ez oknál fogva minden házi asszony jelszava büszkesége.
Tisztelt asszonyág! Ha kedves családjának, ismerőseinek legjobb kávéat akar találni, úgy sziveskedjenek használatba venni a

Szerencsi-féle családkávé.

Egy kanál ebből, két kanál jó ezemes kávé és jó tejfel a legjobb kávé adja.
A szerencsi-féle családkávé majdnem minden fűszer-üzethen kapható.
Faládcsákban 10, 15, 20, 30 kr, csomagokban 3, 4, 5 kr. Sziveskedjék kísérletet tenni
Szerencsi-féle családkávéval.
SZERENCSEI E. gyárából Kassán.

NESTLE HENRI

gyermek tápláló lisztje
teljes tápszer csecsemők és gyenge gyermekeknek.
Egy doboz 90 krajczár.
Nagy érdem oklevél.

Különböző kiállításoktól arany-érmek.
Kiváló orvostudorok bizonyítványai.
Gyári jegy.

Nestle Henri-féle

tömörített tej.
Egy doboz 50 kr.
Főraktárnak Osztrák-Magyarország részére

F. BERLYAK,

Bécs I. Naglergasse 1.
Bécs és a vidék minden gyógyszertárában kapható.
Főraktár Debreczenben:
GERÉBY FÜLÖPNEL,
Dr. Rotschnek V. Emil, Göttl Nándor, Tamásy Károly gyógyszerészeknél és Varga Lajos kereskedésben. Továbbá kapható: Magyarország összes gyógyszerházaiban.

Kilövetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre . . . . . 10 frt —
Fél évre . . . . . 5 „ —
Negyed évre . . . . . 3 „ —
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden küldemény főpiac, Veszprém főváros, KUTASI IMRE könyvnyomdája és postahivatalánál.
Külföldi helyben
KUTASI IMRE könyvnyomdája és postahivatalánál.

Gr. Zichy Ernő

beszédet bocsátotta
Gróf Zichy Ernő pályai választókerületi képviselőjelöltje, a beszédet bocsátotta
Tisztelet polgárok!
A nemzetek életmidőn minden egyes erejét, erejét tehetetlenül áldozni, ez okaisztelő bizalomnak, viselőjelöltségének engedek.
Magánérdekeim ugyan, hogy azon köztalozom, legyek hasznos felhívása, a közelet a buzgóság, mivel hazparancsolja, hogy az menyéi között szolgálma állit.
Sulyosoknak megnyeit és meggyőződés olyanok is; ám tekintszünk, pusztulás, romlatokos osztály, mely e rai között fentartotta, verejtékes munkájával get fedezni, hogy jobb már reménye nincs megfeszített igyekezet koldusbottól menekülő a legnyomasztóbb helytelen küzdelmének végekésébees.
Mi ennek oka?
Kell, hogy minden polgvegyen, ez a nagy kéfogok, emondva rövid forrást és hol remé vosságot.
A leghatalmasabb pasztaljuk, hogy ha telenségüket elveszt túlas áll be; ha egy sának nem ura, miké bajjal segítsen, nincs semmi erő, semmi helyzetet könnyíthesse.
Legnagyobb bajú ügyeink rendezetlensé czit, minden évben uja ben adóemelés, ez sor évi költségnök 331 millió esik mintegy 22 for mon venni azt, hányat resnek, csak fogyaszt keresők számából levo re oly borzasztó tehe leggazdagabb ország hogy egy szegény meggyőzőn.
Önálló országban raitól adóba elvesz, is fordul vissza; nálunk melynek kamatja éve töképenések zsebébe ra költünk, minthogy zata, fölszerelése Au nem marad a hazába szágóli iszonyú adót nak vissza vajmi ke államá épen azért munkájuk jöletöket íránt az az állam, nem ad.
Az első tehát, én célozom tűzők ki getlenségének visszava eszköz, a haza és e igazására. Nehéz lesz igaz hazafit el nem megedzi, én egész éle nagy cél, hazám be telni.
T. polgártársaim idő kell s ha én azt r hosszú küzde nélti amitanám; de vannak hető javítások, mik helyzetünk könnyítés általános javulást nem Magyarországon még mint ellenzéki pénzügyi rendezés helyes megoldását kétségbe vonni nem le fu, ki így gondolkozot e két kérdést helyes neze káros eszközök A vámszerződés köttetett, de annak